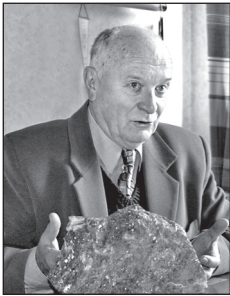

ПАМ'ЯТІ ПАНОВА Бориса Семеновича

18 січня 2012 р. пішов з життя видатний учений, педагог і чудова людина Борис Семенович Панов.

Народився він 10 вересня 1928 р. у м. Іловайськ Сталінської обл. Незабаром сім'я переїхала в м. Сталіно (нині м. Донецьк), де Борис Семенович у 1946 р. закінчив з медаллю середню школу № 1 і вступив до Донецького індустріального інституту (в подальшому — Донецький національний технічний університет (ДонНТУ) на геологорозвідувальний факультет. В інституті вчився з цікавістю, активно займався спортом — альпінізмом і гірським туризмом, у 1947 р. отримав значок «Альпініст I ступеня», а через рік став альпіністом-розрядником.

Отримавши диплом з відзнакою, в 1951 р. Б.С. Панов залишився працювати у рідному інституті — спочатку асистентом, потім доцентом і професором. У 1956 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Геологическое строение и рудоносность Чегарнического купола Никитовского ртутного месторождения» в Ленінградському гірничому інституті під керівництвом професора кафедри родовищ корисних копалин І.Г. Магакьяна, а в 1975 р. — докторську дисертацію в Київському державному університеті на тему «Минералогия активизированной области Донбасса и его обрамления».

У 1977 р. Вища атестаційна комісія затвердила Б.С. Панова у званні професора, а вчена рада Донецького політехнічного інституту обрала його завідувачем кафедри розвідки родовищ корисних копалин, якою він керував майже 30 років — до 2005 р.

Б.С. Панов зробив величезний внесок у встановлення міжнародних наукових зв'язків ДонНТУ з вищими навчальними закладами Німеччини, Чехії, Канади, Китаю, Перу, США, Австралії, країн Африки. Він був деканом гірничо-геологічного факультету Політехнічного інституту в м. Конакрі (Гвінея, 1966—1968) і керівником першого випуску гвінейських фахівців-геологів. Борис Семенович неодноразово стажувався, а також відвідував із науковими візитами різні країни світу: наукове стажування в Інституті прикладної мінералогії Монреальського університету (Канада, 1977), у Чанчуньському геологіч-

ному інституті (КНР, 1985), наукове відрядження в Перу в Національний інженерний університет м. Ліми (1989), в університет Макуорі м. Сіднея (Австралія, 1995), а також спільна з США науково-дослідна робота (грант НАТО) з вивчення впливу на навколишнє середовище різних викидів в атмосферу, ґрунт і води під час спалювання вугілля (2002—2004).

Обширною була сфера наукових інтересів Бориса Семеновича. Він уперше виявив новий планетарний пояс рудонафтогазоносності Євразії, що перетинає земну кору України, Білорусі, південного заходу Росії, країн Середньої Азії і півночі КНР, — лінеамент Карпінського. Це нове наукове відкриття не лише було визнано геологами України і Росії та країн далекого зарубіжжя, а й стало основою формування нової наукової школи «Мінерагенія зон тектономагматичної активізації земної кори та їх прогнозна оцінка».

Крім золота і поліметалів, уперше відкритих Б.С. Пановим у вапняках Каракубського рудоуправління Донбасу і бурому вугіллі Дніпровського буровугільного басейну, він досліджував мінералогію кімберлітів України (спільно з австралійським геологом Б. Гріффіном та ін.) і дав оцінку їх промислової алмазонасності, вивчав рідкісноземельно-рідкіснометалеvu мінералізацію Приазов'я (Азовське, Петрово-Гнугівське та інші родовища). В останні роки Борис Семенович велику увагу приділяв проблемам екологічної геології і мінералогії, вивчав поширення токсичних елементів у природному середовищі Донбасу і їх вплив на захворюваність населення регіону (гранти НАТО і USGS).

Учений багато зробив для геологічної науки і практики, навчання і виховання студентів, молодих наукових кадрів. Під його керівництвом кафедра випустила понад 1000 фахівців. Б.С. Панов підготував 8 докторів і 14 кандидатів наук. Більшість викладачів кафедри є його учнями. Результат плідної наукової роботи дослідника — видання понад 20 монографій і підручників, понад 400 наукових статей.

За високі досягнення в галузі науки і техніки Борис Семенович неодноразово нагороджений державними винагородами. Роботи професора Б.С. Панова в галузі генетичної і регіональної геології в 1983 р. удостоєні Державної премії України, в 1991 р. йому присвоєно звання «Почесний розвідник надр СРСР», у 1992—1993 рр. Борис Семенович став Усесвітньою Людиною Року, обраною Міжнародним біографічним центром Кембриджа (Велика Британія). У 1993 р. Б.С. Панов став академіком Вищої школи України, в 1995 — почесним професором, доктором Цзиліньського університету Китаю. У 1996 р. Указом Президента України Б.С. Панову присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», у 2000 р. став почесним членом Українського мінералогічного товариства, у 2002 р. — почесним академіком Міжнародної академії наук екології і безпеки життєдіяльності (МАНЕБ). Б.С. Панов нагороджений медаллю академіка В.І. Луцицького Держгеолкому України і Міжнародним почесним дипломом Американського біографічного інституту.

Понад півстоліття життя Бориса Семенович Панова було пов'язане з ДонНТУ. Студент, асистент, доцент, професор, завідувач кафедрою — така життєва дорога Бориса Семеновича в стінах альма-матер. Його наукова і суспільна діяльність багато в чому сприяла зростанню авторитету ДонНТУ як одного з найбільших технічних вищих навчальних закладів України, його успіхам у різних сферах діяльності і завоюванню міжнародного визнання.

Світла пам'ять про Бориса Семеновича, великого вченого і чудової людини, назавжди залишиться в наших серцях.

*Співробітники кафедри корисних копалин
та екологічної геології ДонНТУ*